

[Bodil Koch.]

tid i bevidstheden om, at fremtiden allerede er begyndt — en fremtid, hvor samfundet under den tekniske udvikling vil ændres totalt, med dyb, indgribende virkning for mennesker på alle livets områder. Vi skal tænke og handle under et enormt pres fra en verden under en så eksplosiv forvandling, at det ville være sært, om vi ikke følte os usikre. Men samtidig føles unægtelig også nødvendigheden af radikal kulturpolitik des meget stærkere.

Mærkeligt nok fik jeg netop i går Jørgen Gustava Brandts nyudkomne digtsamling tilsendt, og jeg vil slutte med en strofe derfra:

„Politikere (vore!), der ikke ved deres levende råd om fremtiden, men fra dag til dag stirrer på kendsgerninger, tar beslutninger, udfører handlinger så godt som muligt for øjeblikket, idet det ene fornødne og rigtige er umuligt.“

Jeg synes, Gustava Brandt rammer ind i den situation, der er vores. Man kan ikke lovgive om livets absolut rigtige udformning, men jeg må mene, som jeg allerede har sagt, at vi samlet her i tinget virkelig må tage fat både på løsningen af nogle af de traditionelle kulturproblemer, som trænger i høj grad til revision og ændring, og i endnu højere grad på at eftertænke, hvad vi kan gøre for at komme det oplevelsesbehov og den længsel efter et nyt fællesskab i møde, som så stærkt slår os i møde fra nutidens ungdom.

Lembourn: Definitioner på kultur har der været mange af. Desværre er den energi og opfindsomhed, som man har vist i sin definitionsglæde, omvendt proportional med nytten af samme.

Det kan derimod have sin mening at forsøge at forklare, hvad man mener med begrebet kulturpolitik. For i det øjeblik man føjer politik til kultur, siger man noget om et handlingsmønster. En definition skal følgelig bruges til at forklare, hvor man vil handle og hvordan.

Vælger man at definere kulturpolitik som en stræben efter at erstatte en gold, til tider dødbringende duel mellem mennesker og miljø med en frugtbar dialog, kan man svare, at det er for vagt til at kunne kaldes en definition. Til gengæld har man i det mindste vist retningen. Kulturpolitik er et forsøg på at humanisere, på at gøre tilværelsen en smule mere menneskelig, end den er.

Kunne vi imidlertid nå så langt, at vi skiftede ideologierne ud med kulturpolitik — og hvem ved, om ikke det 20. århundredes rædsler har bragt os så nær helvede, som nogen generation har været det, at vi er ved at blive en anelse klogere — ville det betyde, at for en gangs skyld prøvede vi at føre politik ikke for en idés skyld, ikke for effektivitetens skyld, men for menneskets skyld.

Naturligvis, en kulturpolitik ophæver ikke den dualisme, den evighedskonflikt, som ligger i menneskets væsen og dermed i samfundet. Tilværelsen kan aldrig gøres problemløs, det ville være det samme som at gøre den livløs. Men hvis kulturpolitik defineres som gjort her — altså som en stræben efter at erstatte en gold duel mellem mennesker og miljø med en frugtbar dialog — er det det samme som politisk at gøre et forsøg på at give mennesket mulighed for at beherske miljøet og bruge det til det, hvorom al stræben i den sidste ende drejer sig: at udfolde sig.

Kulturministeriets betænkning er i sit redaktionelle princip rigtig i den forstand, at kulturpolitik ikke alene er kunstfunds politik. Det er fredning, det er pædagogik, det er kamp mod forureningen, det er uddannelse, det er enhver bestræbelse, der gør mennesket centralt og til et mål i sig selv, et mål, hvis indhold er den enkeltes udfoldelse. Det er et intenst politisk ønske om at bevise, at det kan lade sig gøre at gengive mennesket magten over miljøet.

„Den egentlige nydelse ligger ikke i, hvad man nyder“

— sagde Søren Kierkegaard —

„men i forestillingen. Hvis jeg i min tjeneste havde en underdanig ånd, der, når jeg forlangte et glas vand, ville bringe mig al verdens kostbareste vine, lifigt blandede i en pokal, da ville jeg give ham hans afsked, indtil han lærte, at nydelsen ikke ligger i, hvad jeg nyder, men i at få min vilje.“